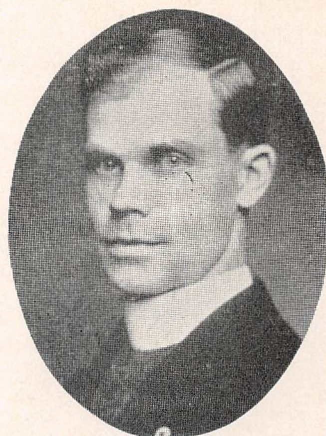

Kun. M. J. Urbonas,

DuBois, Pa., lietuvių parapijos klebonas, buvęs ilgametis Moterų Sąjungos dvasios vadas. Už nuopelnus Są-gai 9-me seime pakeltas į Garbēs narius. Kun. M. J. Urbonas yra žymus Amerikos lietuvių veikējas, publicistas savo lēšomis leidęs grynai religinio turinio mēnraštį ''Meilē.''

PO ŠIMTO METŲ

DIDŽIUOJAMĒS žmonēmis, kurie yra ką nors naudingo nuveikę, ypatingai, jei jie yra mūsų tautos žmonēs, arba mums artimi. Nors jie seniai būtų apleidę šį pasaulį, vienok jų nuveikti darbai pasiliko ir kartų kartos juos garbingai minēs.

Kadangi mes esame pirmutinē lietuvių karta, apsigyvenusi Amerikos Jungt. Valstybēse, tai ruošiame istoriją, kurią skaitys sekančios kartos. Todēl didžiausiu mūsų rūpesčiu turi būti, kad toji istorija būtų tiksli, garbinga, kad būsimos kartos galētų ja, sykiu ir mumis, didžiuotis. Jos matys, kiek buvo vargo ir darbo padēta dedant gerą pamatą palaikymui lietuvių vienybēs šioje šalyje.

Čia atvykusius pirmutinius lietuvius vienur ar kitur iškarto mēgino lenkai ''priglausti'' po savo ''malonēs'' sparnu. Vienok tas jiems nepavyko. Lietuviai greitai suprato jų tikslą ir, padēkoję jiems už jų mielaširdystę, pradējo dirbti vieni.

Pirmiausia tvērē pašelpines draugijas, parapijas, statē bažnyčias, vienuolynus, vēliau steigē parapijines mokyklas ir kolegijas.

Lietuvos moterys taip pat neatsiliko. Jos steigē lokales pašelpines ir idējines draugijas. Vēliau inteligentēs moterys, matydamos, kad lokalēs moterų draugijos mažai ką gali nuveikti apšvietos srity, pradējo galvoti apie tokią organizaciją, kuriai galētų priklausyti visos katalikēs moterys, gyvenančios Am. Jungt. Valstybēse, ne vien kad susišelpti ligoje, bet, reikalui iškilus, kad galētų pakelti savo balsą politikoje ir taipgi skleisti savo tarpe apšvietą.

1914 metais Am. lietuvių katalikų kongrese Chicagoje moterys referatais ir gyvu žodžiu pakēlē klausimą reikale katalikių moterų centralinēs organizacijos. Kongresas klausimą užgyrē. Tame pačiame kongrese išrinktos organizatorēs sudarē centro valdybą ir organizaciją pavadino Amerikos Lietuvių Romos Katalikių Moterų Sąjunga. Po to pradēta tverti kuopas visur ir dabar jau turime

---

bēsi darbo. Atgaivino jaunamečių skyrių ir su juo sekmingai veikē. Taip pat mokino ir augusių sąjungiečių chorą.

Dabar, gyvendama Worcestery, nepametē energijos veikti su sąjungietēmis. Nors sveikata jos jau reikalinga poilsio, tačiau to nepaiso, — po senovei dirba Moterų Sąjungai ir yra jubiliejinio seimo rengimo komisijos narē.

Be M. S. 69 kp. priklauso taip pat ir vietinių Moterų Klūbui, jam pirmininkauja ir jo chorą mokina.

Už didelius nuopelnus Sąjungai 14-tam seime pakelta į Garbēs narius.

Artistē Marijona Čižauskienē ne tik dainuoja, bet gražiai kalba ir rašo.

Sofija Sakalienė,

Moterų Sąjungos organo "Moterų Dirva" redaktorė per pastaruosius šešioliką metų (nuo 1923), jubiliejinės knygos komisijos sekretorė. Už nuopelnus Sąjungai 13-me seime pakelta į Garbės nares.

72 kuopas su arti trimis tūkstančiais narių.

Per 25 m. Moterų Sąjungos narės daug ir dideliu pasišventimu dirbo Bažnyčiai, tautai ir visuomenei. Sąjunga skleidė ir skleidžia apšvietą per savo laikraštį "Moterų Dirvą."

Lietuvės moterys atvykusios į šią šalį didžiumoje bemokslės. Daugelis jų turėjo pakelti daug vargo ir sunkaus darbo. Nemokėdamos šios šalies kalbos, turėjo dirbti pačius juodžiausius darbus už mažą atlyginimą. Vėliau auklėjo skaitlingas šeimynas ir dažnai dėl mažo vyro uždarbio pačios turi apsikrauti sunkiais darbais, kad galėtų tinkamai šeimyninius reikalus vesti. Aprūpinusios namus ir šeimą stropiai lankosi į organizacijos susirinkimus, kad pasimokinus ką naudingo. Sykiu savo darbu ir auka prisideda prie naudingų sumanymų.

Neklysiu sakydama, kad tos puošnios mūsų bažnyčios, mokyklos, vienuolynai, kolegijos yra daugiausia užlaikomos organizuotų moterų.

Labai dažnai tie darbai ir nuolatinės aukos apsunkina mus. Bet atminkime, kad tuomi statome sau paminklą. Todėl dėkime gerus pamatus savo organizuotai darbuotei, kad ir ateinančios kartos, net ir po šimto metų, matytų, ką jų pirmtakūnės yra nuveikę.

V. L.

2-roji kuopa (Cicero, Illinois)

MOTERŲ Sąjungos 2-roji kuopa įsteigta Gruodžio 13 d., 1914 metais. Steigėjomis buvo tų laikų vietinės veikėjos: Barbora Šatkaitė-Balčiūnienė (dabar gyvena Lietuvoje), Ona Nausėdaitė (irgi Lietuvoje), Veronika Stalilionaitė-Raulaitienė.

Pirmąją kuopos valdybą sudarė sekančios: dvasios vadas kun. A. Ežerskis, pirm. B. Balčiūnienė, pag. M. Milašiūtė, rašt. L. Daujotaitė, ižd. Ona Nausėdaitė. Toms narėms ir teko pirmuosius kuopos takus praminti. Jų žingsniai dėl stokos veikėjų ir patyrimo buvo sunkūs.

Per keletą metų sumaniai ir nuoširdžiai pirmininkavo B. Balčiūnienė. Vėliau kuopos vadovybę paėmė Augustina Jakaitė-Šatkienė, kuri ir po šiai dienai darbuojasi. Kadangi 2-roji kp. įsteigta tuoj po sudarymo Centro valdybos, taigi ir mūsų kuopa sykiu mini sidabrinį jubiliejų.

Per 25 metus kuopoj buvo įvairių pasikeitimų kaip valdyboje, taip ir veikėjų tarpe. Neįdomu būtų jų visų vardus minėti. Paminėsime tik tas, kurios nuo pat įsirašymo, ar šiaip ilgesnį laiką, darbuojasi, būtent: Kotrina Lazdauskienė, Julė Balčienė, Elzbieta Siriūnienė, Kotrina Sriubienė, Bronislava Palubinskienė, Marijona Gerdžiūnienė, Augustina Šatkienė, Monika Lukauskienė, Agota Jaukšienė, Magdalena Sneiderienė, Bronislava Jakaitienė, Antanina Johnsonienė, Elzbieta Brazauskienė, Stasė Bočiūnienė ir Liudvika Viličkienė. Jų pastangomis, ir kitoms padedant, 2-roji kp. gyvuoja santaikoje, susiklausyme ir tvarkoje. Did-